

kma·city

ПОЛІТИКА ВРЯДУВАННЯ В МІСТІ

City Governance Policy

ДИСЦИПЛІНА:
ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ В ДІЯЛЬНОСТІ
ПОЛІТОЛОГА І МЕНЕДЖЕРА

спеціальності:

C2 Політологія + D3 Менеджмент

освітня програма:

«Політика врядування в місті»

СИЛАБУС

Цифрові інструменти в діяльності політолога і менеджера

спеціальність: С 2 «Політологія» + D3 Менеджмент

1. ОБОВ'ЯЗКОВА ОСВІТНЯ КОМПОНЕНТА ТА ПРАКТИКА

ВИКЛАДАЧІ:

ПІЖУК Ольга Іванівна*доктор економічних наук, доцент кафедри міждисциплінарної освіти*e-mail: o.pizhuk@ukma.edu.ua**ТЕРЕЩУК Марина Ігорівна***кандидат політичних наук, старший викладач кафедри міждисциплінарної освіти.**керівник відділу впровадження освітнього мобільного додатка «Мрія» (ДП Дія) – Міністерство цифрової трансформації України*e-mail: maryna.tereshchuk@gmail.com

ОБСЯГ ГОДИН НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ:

Загальний обсяг годин – 60 год. / 2 ECTS

з них:

▪ Лекційних	– 0 год.
▪ Семінарських	– 0 год.
▪ Практичні та лабораторні заняття	– 28 год.
▪ Самостійна робота слухачів курсу	– 32 год.

Семестр викладання:

3-й

Форма підсумкового оцінювання:

залік

2. АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ:

Курс «*Цифрові інструменти в діяльності політолога і менеджера*» є обов'язковою навчальною дисципліною, спрямованою на формування у здобувачів практичних навичок використання сучасних цифрових технологій у політичному аналізі, міському врядуванні та управлінні проектами розвитку міста.

Курс складається з двох змістових модулів: перший модуль формує розуміння цифрового середовища діяльності політолога та менеджера, а також навичок роботи з базовими цифровими інструментами аналітики, другий – зосереджується на застосуванні цифрових інструментів для управління міським розвитком, комунікації з громадськістю та прийняття рішень з урахуванням етичних і соціальних аспектів.

Курс передбачає виконання комплексу практичних завдань, спрямованих на оволодіння інструментами збору й аналізу даних та візуалізації, цифрової комунікації, проектного менеджменту, а також етичних і безпекових аспектів застосування цифрових технологій, зокрема штучного інтелекту.

3. МЕТА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ:

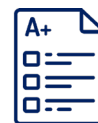
Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів професійних компетенцій щодо використання сучасних цифрових інструментів для політичного аналізу, управління міським розвитком, цифрової комунікації та реалізації управлінських проектів у цифровому середовищі.

Особливу увагу приділено оволодінню навичками роботи з відкритими даними та цифровою аналітикою, застосуванню інструментів візуалізації, цифрового проектного менеджменту, розвитку комунікаційних умінь, а також критичному осмисленню етичних і безпекових аспектів цифрового врядування.

Даний курс забезпечує досягнення таких програмних результатів навчання: ПРН2; ПРН3; ПРН8; ПРН9

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ І НАВЧАННЯ, ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ:

Результати навчання	Методи викладання і навчання	Форми оцінювання
ПРН2 Розробляти і реалізовувати стратегії розвитку міста, створювати та управляти брендом міста та/або території і людським капіталом на засадах ефективного використання інструментів політології та менеджменту, а також міждисциплінарних напрямів з урахуванням методологічних, економічних, соціальних, правових та етичних аспектів.	☒ Практикуми ☒ Робота з літературою ☒ Робота з відкритими даними ☒ Тематичні дискусії ☒ Метод кейсів (Case-study)	☒ Оцінювання за критеріями письмових робіт, презентацій ☒ Оцінювання за ступенем обґрунтованості експертних висновків, аналітичних суджень та авторських висновків. ☒ Тести для оцінювання персональних знань
ПРН3 Вільно спілкуватись усно і письмово українською та англійською мовами при обговоренні професійних питань, проєктів та інновацій в сфері управління містом в умовах невизначеності із застосуванням міждисциплінарних інструментів політології та менеджменту.	☒ Тематичні дискусії ☒ Презентація інформаційної кампанії/дослідження	☒ Тести для оцінювання персональних знань ☒ Оцінювання продуктів групового навчання за відповідними критеріями ☒ Усне оцінювання / презентації
ПРН8 Розробляти та управляти проєктами у сфері урбаністики, розвитку міста та управління містом, генерувати підприємницькі, креативні ідеї.	☒ Проєктне навчання ☒ Проблемне навчання (PBL)	☒ Групові форми самооцінювання знань ☒ Оцінювання продуктів групового навчання за відповідними критеріями
ПРН9 Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в умовах невизначеності, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.	☒ Метод кейсів (Case-study) ☒ Групові стратегічні сесії (фасилітація) ☒ Метод 6 капелюхів мислення (Едвард де Боно)	☒ Тести для оцінювання персональних знань ☒ Групові форми самооцінювання знань ☒ Оцінювання продуктів групового навчання за відповідними критеріями

Результати навчання (РН)	Теми							
	1	2	3	4	5	6	7	8
ПРН2 Розробляти і реалізовувати стратегії розвитку міста, створювати та управляти брендом міста та/або території і людським капіталом на засадах ефективного використання інструментів політології та менеджменту, а також міждисциплінарних напрямів з урахуванням методологічних, економічних, соціальних, правових та етичних аспектів.	+	+		+				+
ПРН3 Вільно спілкуватись усно і письмово українською та англійською мовами при обговоренні професійних питань, проєктів та інновацій в сфері управління містом в умовах невизначеності із застосуванням міждисциплінарних інструментів політології та менеджменту.	+		+		+			
ПРН8 Розробляти та управляти проєктами у сфері урбаністики, розвитку міста та управління містом, генерувати підприємницькі, креативні ідеї.		+		+				
ПРН9 Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в умовах невизначеності, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.			+		+	+	+	

5. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ: ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ:

Тема заняття	Практичні та лабораторні заняття	Самостійна робота
<i>Змістовий модуль 1. Цифрові технології в менеджменті: від даних до рішень</i>		
Тема 1. Вступ до курсу: цифрова трансформація у менеджменті: тренди, можливості, виклики. Аналіз цифрових стратегій у містах України та світу. Цифрові компетенції сучасного менеджера.	2	4
Тема 2. Інструменти збору й аналізу даних: open data, Big data, GIS, цифрова візуалізація. Відкриті дані для аналізу проблем і тенденцій міського розвитку. Створення аналітичних дашбордів й інфографіки для підтримки управлінських рішень.	4	6
Тема 3. Цифрова комунікація: інструменти для комунікації з громадянами. Моніторинг медіа та соціальних мереж. Інформаційні кампанії у цифровому середовищі.	4	4
Тема 4. Цифрові інструменти управління і прийняття рішень. Електронне урядування та «розумні міста». Інструменти для онлайн- менеджменту.	4	6
Тема 5. Етика, кібербезпека та штучний інтелект у міському врядуванні. Ризики використання цифрових технологій в управлінні. Прийняття рішень з урахуванням етичних і соціальних аспектів.	4	4
<i>Змістовий модуль 2. Цифрові інструменти в аналізі та практиці публічної політики</i>		
Тема 6. Політична аналітика в умовах цифровізації: дані, інструменти, кейси.	4	2
Тема 7. Кібербезпека та інформаційна гігієна в публічній сфері.	2	4
Тема 8. Управління цифровою присутністю та репутацією політичного суб'єкта.	4	2
Всього:	0	32

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН:

Змістовий модуль 1*Цифрові технології в менеджменті: від даних до рішень***Практичне заняття № 1**

Тема 1. Цифрова трансформація у менеджменті: тренди, можливості, виклики. (2 год.)

Питання для обговорення:

- ☒ **Практикум 1.** Порівняльний аналіз «цифрової зрілості» двох міст за міжнародними індексами (IMD Smart City Index).
- ☒ **Практикум 2.** Інтерактивна вправа «Цифрові виклики майбутнього»: групи прогнозують 5 ключових змін у менеджменті за 10 років.

Практичне заняття № 2-3

Тема 2. Інструменти збору й аналізу даних: open data, Big data, GIS, цифрова візуалізація. (4 год.)

Питання для обговорення:

- ☒ **Практикум 1.** Робота з порталом відкритих даних України (data.gov.ua): знайти набір даних і побудувати інфографіку з використанням Canva
- ☒ **Практикум 2.** Збір даних із Google Trends: як змінюється суспільний інтерес до конкретної міської проблеми.

Практичне заняття № 4-5

Тема 3. Цифрова комунікація: інструменти для комунікації з громадянами. (4 год.)

Питання для обговорення:

- ☒ **Практикум 1.** Розробка контент-плану для каналу «Моє місто» (з акцентом на інформування мешканців).
- ☒ **Практикум 2.** Аналіз онлайн-дискусії у соцмережах (Twitter/X, Facebook) за темою урбаністики: визначення ключових акторів і наративів.
- ☒ **Практикум 3.** Аналіз ефективності реальної публікації/кампанії органів місцевого самоврядування: що спрацювало, що ні.

Практичне заняття № 6-7

Тема 4. Цифрові інструменти управління і прийняття рішень. (4 год.)

Питання для обговорення:

- ☒ **Практикум 1.** Створення дорожньої карти реалізації міської ініціативи (наприклад, «зелена енергетика») у цифровій платформі Miro.
- ☒ **Практикум 2.** Створення проєкту у Trello/Asana (наприклад, «Зелена мобільність у місті»): постановка завдань, дедлайнів і ролей.

Практичне заняття № 8-9

Тема 5. Етика, кібербезпека та штучний інтелект у міському врядуванні. (4 год.)

Питання для обговорення:

- ☒ **Практикум 1.** Аналіз кейсу Cambridge Analytica: дискусія про межі використання даних.
- ☒ **Практикум 2.** Розбір реальних інцидентів витоку персональних даних в Україні/ЄС: які були наслідки для міського управління?
- ☒ **Практикум 3.** Колективне напрацювання «Кодексу цифрової етики для міської ради»: кожна група пропонує 3–4 принципи.
- ☒ **Модульний контроль**

Змістовий модуль 2

Цифрові інструменти в аналізі та практиці публічної політики

Практичне заняття № 10-11

Тема 6. Політична аналітика в умовах цифровізації: дані, інструменти, кейси. (4 год.)

Питання для обговорення:

- ☒ **Практикум 1.** Як за допомогою відкритих даних виявляти політичні тенденції? Аналіз Google Trends та державних дашбордів.
- ☒ **Практикум 2.** Як інтерпретувати політичні дані для прийняття управлінських рішень?

Практичне заняття № 12

Тема 7. Кібербезпека та інформаційна гігієна в публічній сфері. (2 год.)

Питання для обговорення:

- ☒ **Практикум 1.** Які основні цифрові загрози існують для політиків та управлінців? Аналіз реальних інцидентів.
- ☒ **Практикум 2.** Як забезпечити безпеку акаунтів у соціальних мережах?
- ☒ **Практикум 3.** Що таке «інформаційна гігієна»? Розробка індивідуального чеклиста для особистої та командної безпеки.

Практичне заняття № 13-14

Тема 8. Управління цифровою присутністю та репутацією політичного суб'єкта. (4 год.)

Питання для обговорення:

- ☒ **Практикум 1.** Які інструменти дозволяють моніторити згадки в медіа та соцмережах?
- ☒ **Практикум 2.** Як побудувати ефективну цифрову присутність політичного лідера? Створення мапи комунікацій.
- ☒ **Практикум 3.** Як діяти в ситуації цифрової репутаційної кризи? Обговорення кейсів.
- ☒ **Модульний контроль**

6. ДЖЕРЕЛА / ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основна:

1. Антонова, О. В., & Шаталов, С. О. (2025). Електронна демократія та цифрова держава як інструменти громадянського суспільства в Україні. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування*, (15). <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2025-15-02-04>
2. Піжук, О. (2020). *Цифрова трансформація економіки України: обмеження та можливості: монографія*. Ірпінь: Університет ДФС України, 504 с.
3. Pizhuk, Olha and Nikolenko, Oleksandr and Plakhotniuk, Volodymyr (2025). The Post-Digital Era: Alternative Futures. Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=5389193> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.5389193> [in English] - (Preprint)
4. Піжук О. І., Плахотнюк В. В. (2024) «Інноваційні підходи до розвитку регіонів: концепція «цифрового міста». *Проблеми економіки*. №4. С. 154–160. <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2024-4-154-160>
5. Sekwenz, M.-T. and Gsenger, R. (2025) 'Mapping compliance: A taxonomy for political content analysis under the EU's digital electoral framework', *arXiv preprint*. Available at: <https://arxiv.org/abs/2501.01738>
6. OECD. (2023). *The OECD digital government policy framework: Six dimensions of a digital government*. OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/4de9f5bb-en>
7. Kettunen, P., Kallio, J. (2021). *Digital Transformation of the Public Sector: Organizational Aspects*. Springer.

Додаткова:

1. Капустіна Н., Токар Л. (2023) Цифрова етика: навч.-метод. реком. / Н. Капустіна, Л. Токар ; Нац. ун-т «Одес. юрид. академія». – Одеса : Фенікс, 2023.– 50 с.
2. Bitonti, A. (2024) 'Tools of digital innovation in public affairs management', *Journal of Public Affairs*, 24(2), e2888. Available at: <https://doi.org/10.1002/pa.2888>
3. Pizhuk, O., & Mynchynska, I. (Eds.). (2021). The role of digital tools in combating new challenges of nature. In *Green and Blue Economy on the Threshold of Digital Change: textbook* (pp. 219–252). Praha: OKTAN PRINT, 324p. DOI:10.46489/gabeott-10
4. Pizhuk, O. (Ed.). (2021). Features of formation and development of Artificial Intelligence. In *Artificial Intelligence as a basis for the development of the digital economy: textbook* (pp. 7–57). Praha: OKTAN PRINT, 376p. DOI:10.46489/aiabftd-07
5. Pizhuk, O., & Muravyov, V. (2022). DIGITAL SOCIETY AS A NEW PARADIGM OF CIVILIZATION DEVELOPMENT OF THE XXI CENTURY. *The multidisciplinary international magazine «Věda a perspektivy»* 2(9), 75–87. DOI:10.52058/2695-1592-2022-2(9)-75-86 [in Ukrainian]
6. European Commission. (2021). *2030 Digital Compass: The European way for the Digital Decade*. COM (2021) 118 final.

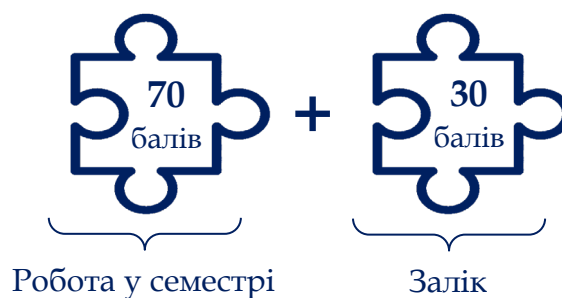
7. Janssen, M., Brous, P., Estevez, E., Barbosa, L. S., & Janowski, T. (2020). Data governance: Organizing data for trustworthy Artificial Intelligence. *Government Information Quarterly*, 37(3), 101493. <https://doi.org/10.1016/j.giq.2020.101493>
8. World Economic Forum. (2023). *Data for the city of tomorrow: Developing the capabilities and capacity to guide better urban futures*. World Economic Forum.

Інформаційні ресурси:

1. Міністерство цифрової трансформації України. URL: <https://thedigital.gov.ua/>
2. OECD Digital Government. (2024). OECD Observatory of Public Sector Innovation (OPSI). Retrieved from <https://www.oecd.org/gov/digital-government/>
3. UN Department of Economic and Social Affairs. (2022). *UN E-Government Knowledgebase*. Retrieved from <https://publicadministration.un.org/egovkb/>
4. European Commission. (2022). *Digital Economy and Society Index (DESI)*. Retrieved from <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/desi>
5. Open Data Portal of Ukraine. (2024). Портал відкритих даних України. URL: <https://data.gov.ua/>
6. IMD Smart City Observatory. (2023). *Smart City Index*. Retrieved from <https://www.imd.org/smart-city-observatory/>
7. Oxford Insights. (2023). *Government AI Readiness Index*. Retrieved from <https://govai.org/>

7. ОЦІНЮВАННЯ

УМОВИ ВИЗНАЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО РЕЙТИНГУ
ДИСЦИПЛІНИ

	Види робіт	К-ть	Бали	Умови нарахування	Разом
Робота у семестрі	Поточні оцінки	10	50	Середній бал (50x10):10	50
	Модульна контрольна робота	2	10	Відповідно до критеріїв	20
Залік		1	30	Відповідно до критеріїв	30
Разом					100

ВИМОГИ І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Кожне завдання передбачає свої критерії оцінювання, які зазначаються в Google Classroom
<https://classroom.google.com/c/NTM3NjIwNDQzOTU1?cjc=3fp3yo5>

РОЗ'ЯСНЕННЯ КРИТЕРІЇВ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання успішності за кожним із запланованих видів робіт здійснюється у відповідності до таких критеріїв:

На практичному занятті здобувач може набрати максимум 50 балів

☑ 50 балів ставиться за таких умов:

- повний, правильний, послідовний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується прикладами;
- глибоке розуміння та орієнтування у явищах і процесах;
- вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача.

☑ 40 балів ставиться за таких умов:

- правильний, повний виклад змісту матеріалу, але на додаткові контрольні запитання, відсутня повна відповідь.

☑ 30 балів ставиться за таких умов:

- загалом виявляє знання основного навчального матеріалу, що розглядається, але під час відповіді наявні помилки;
- відповіді на запитання нечіткі.

☑ 20 балів ставиться за таких умов:

- незнання значної частини навчального матеріалу, нелогічне висловлювання.

☑ 10 балів ставиться за таких умов:

- наявні суттєві помилки при відтворенні матеріалу;
- нерозуміння навчального матеріалу і, як наслідок цього, повна відсутність навичок в аналізі явищ і в подальшому виконанні практичних завдань.

50 балів за кожний Практикум (в Модулі 1) виставляється відповідно до критеріїв оцінювання завдання командної чи індивідуальної роботи

☑ Як правило кожний елемент практичної роботи оцінюється в 10 балів.

☑ За результатами всіх практикумів виводиться середній бал всієї практичної роботи в семестрі – 50 балів максимум, що оцінює якість практичної підготовки здобувача з використання цифрових інструментів для управління міським розвитком, комунікації з громадськістю та прийняття рішень з урахуванням етичних і соціальних аспектів.

Типові завдання для самостійної роботи здобувача під керівництвом викладача мають такі критерії оцінювання:

Аналіз першоджерела (документу, уривку книги, відео тощо)

Оцінюється вміння здобувача виокремлювати основні положення, розставляти акценти, порівнювати (з попередніми версіями закону, напр., якщо вони є), застосувати аналітичне мислення з використанням прикладів, з'ясовувати специфіку та аналізувати наслідки, виокремлювати ті тези, які можна застосувати по відношенню до сучасних політичних процесів.

Написання ЕСЕ на запропоновану тематику

Обсяг – до 1 сторінки формату А4.

Оцінюється авторський погляд здобувача на проблематику (20 б.), дотримання структури есе (10 б.), креативність думок і логічність висновку (20 б.).

Разом – 50 б.

Вимоги до написання есе:

1) автор має використовувати асоціації; проводити паралелі; добирати аналогії;
2) есе варто розпочати зі *вступу*, в якому має бути висвітлено загальний підхід до теми, вступ повинен містити проблемне завдання і відповідь на поставлене питання. Автор есе не має права описувати все, що йому відомо в обсязі заданої теми, а лише те, що буде творчою відповіддю на поставлене питання у темі. Упродовж усього есе необхідно підкреслювати зв'язок поданих фактів з тезою;

3) *основна частина* есе вибудовується з метою переконання читача. Для цього автор есе має використати вагомі аргументи. Спочатку варто викласти головні ідеї та факти, які підтверджуватимуть приклади до цих ідей;

4) Есе має містити *озвучену кінцівку*. При цьому зовсім не важливо, кінець є ствердженням будь-чого, запитанням чи остаточно не завершеними роздумами;

5) *Есе повинне містити*: чіткий виклад суті поставленої проблеми, включати самостійно проведений аналіз цієї проблеми з використанням концепцій і аналітичного інструментарію, розглянутого в рамках дисципліни, висновки, що узагальнюють авторську позицію з поставленої проблеми.

Підготовка презентації та її захист

Підготовка презентації та її захист. Максимальна оцінка – 50 балів, що складається з таких складників:

- 1) 5 балів за використання брендових слайдів НаУКМА;
- 2) 10 балів за логічність у викладенні матеріалу;
- 3) 5 балів за кореляцію між слайдами презентації і промовою спікера та уникнення дублювання тексту промови та інформації на слайді;
- 4) 15 балів за апелювання до кількісних показників, емпіричного матеріалу, думок експертів, фахових джерел з лінком на першоджерело;
- 5) 5 балів за дотримання регламенту доповіді (до 7 хв.);
- 6) 10 балів за аргументацію власної думки під час обговорення і змістовні висновки, що узгоджується з метою завдання.

Проміжною формою контролю за результатами проходження кожного зі змістовних модулів, є **модульна контрольна робота (2)** та **поточні форми контролю (групові та індивідуальні практичні роботи)**

МКР складається з двох рівнів складності: *перший рівень* розрахований на 10 хвилин і спрямований на перевірку знань здобувачів теоретичного матеріалу. Він включає в себе 10 завдань (по 0,5б. за кожен правильну відповідь = 5 балів), на які потрібно дати чітку лаконічну відповідь. *Другий рівень* складається з двох практичних завдань - по 2,5 б. за кожне завдання, що додатково розкривають критичність мислення і креативність. Час на виконання 2-х рівнів - 30 хвилин. Максимальна кількість балів за 1 МКР – 10 б.

Курсом передбачено 2 МКР, тому за цю форму поточного контролю здобувач(ка) може отримати 20 балів максимально.

Екзамен – Завдання у формі підсумкової (індивідуальної) роботи, що передбачає застосування цифрових інструментів у політичному аналізі чи міському врядуванні. Метою роботи є перевірка здатності здобувача застосовувати відкриті дані, цифрову аналітику, інструменти комунікації та проектного менеджменту для вирішення професійних завдань з урахуванням етичних і соціальних аспектів.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

За шкалою університету	За національною шкалою		За шкалою ECTS
	Екзамен	Залік	
91 – 100	Відмінно	Зараховано	A (відмінно)
81 – 90	Добре		B (дуже добре)
71 – 80			C (добре)
66 – 70	Задовільно		D (задовільно)
60 – 65			E (достатньо)
30 – 59	Незадовільно	Не зараховано	FX (незадовільно – з можливістю повторного складання)
1 – 29			F (неприйнятно – з обов’язковим повторним курсом)

Мінімальний пороговий рівень оцінки за роботу в семестрі (допуск до заліку) складає 30 балів. У разі отримання оцінки «неприйнятно» (нижче 29 балів) студент зобов'язаний повторно вивчити курс. У разі отримання оцінки «незадовільно» студент має право на два перескладання: викладачеві та комісії. При цьому максимальна підсумкова оцінка після перескладання може бути лише на рівні «достатньо». Замість перескладання комісії, студент може обрати повторне вивчення курсу.

8. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

НаУКМА сповідує принципи академічної доброчесності, що означає, що всі роботи слухачі мають виконати самостійно, а у тексті мають міститися відповідні посилання на інформаційні джерела. При використанні засобів штучного інтелекту (наприклад, CHAT GPT) необхідно позначити відповідним посиланням частини тексту, що були згенеровані штучним інтелектом.

Виконання навчальних завдань і робота в курсі має відповідати вимогам «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА» (затверджене наказом № 112 від 07.03.2018 року):

https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/cat_view/1-dokumenty-naukma/12-normativna-baza-naukma/6-systema-zabezpechennia-iakosti-osvitnoi-diialnosti-ta-iakosti-vyshchoi-osvity/71-normativni-dokumenty

<https://bit.ly/3tXf4mi> (Скорочене посилання на документ вище)

Недотримання принципів академічної доброчесності карається не зарахуванням роботи без можливості її перездачі у відповідності до Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти НаУКМА.

Схвалено на засіданні кафедри міждисциплінарної освіти
«28» серпня 2025 р., протокол № 1

